

Datum
25 mei 2018

Rekenkamercommissie AGV

jaarverslag 2017

en

onderzoeksprogramma 2018

Inhoud

Inhoud	3
Voorwoord	5
1 Inleiding	7
2 Organisatie en Onderzoek	7
2.1 Organisatie	7
2.2 Vergaderingen en bijeenkomsten	7
3 Wijze van Onderzoek	8
3.1.1 Aanpak	8
3.1.2 Opvolging	9
3.1.3 Communicatie	9
3.1.4 Organisatie	10
4 Onderzoeken 2017	10
4.1 Inleiding en onderzoeken	10
4.1.1 Onderzoek naar de Samenwerking van AGV en gemeenten in het BOWA	10
4.1.2 Doorwerkingsonderzoek Belastingheffing	11
4.1.3 Onderzoek naar Beheer van onroerende zaken en kunst van AGV	11
4.1.4 Doorwerkingsonderzoek Keringen	11
4.1.5 Doorwerkingsonderzoek Baggeren	12
4.1.6 Doorwerkingsonderzoek Inkoop, inhuur en aanbesteding	12
5 Financiële verantwoording 2017	12
5.1 Presentiegelden en reiskosten	12
6 Onderzoeksprogramma 2018	14
6.1 Onderwerpen	14
6.2 Begroting 2018	14

Voorwoord

Beste lezer,

Voor u ligt het jaarverslag 2017 en het onderzoeksprogramma 2018 van de rekenkamercommissie Amstel, Gooi en Vecht.

In 2016 veranderde de samenstelling van de rekenkamercommissie, waardoor 2017 het eerste jaar was in de huidige samenstelling.

De werkzaamheden van de rekenkamercommissie zijn inmiddels op volle stoom.

De rekenkamercommissie ziet het als haar taak om het Algemeen bestuur actief te ondersteunen in haar kaderstellende en controlerende rol. In 2017 heeft de commissie twee onderzoeken uitgevoerd die in dit licht kunnen worden gezien. Het betrof onderzoeken naar de Samenwerking van AGV en gemeenten in het Bestuurlijk Overleg Water AGV-gemeenten (BOWA) en Onderzoek naar het Beheer van onroerende zaken en kunst AGV.

Mocht het lezen van het jaarverslag aanleiding zijn de werkzaamheden van de rekenkamercommissie te willen optimaliseren dan nodigt de rekenkamercommissie u van harte uit met ons van gedachten te wisselen.

We kijken uit naar de samenwerking met het Algemeen bestuur, het Dagelijks bestuur en de organisatie Waternet, alsook met andere rekenkamers en rekenkamercommissies.

Vriendelijke groet,
Namens de rekenkamercommissie AGV,

Restlan Aykaç
Voorzitter

1 Inleiding

De rekenkamercommissie AGV is in 2007 ingesteld. Het doel van deze commissie is het Algemeen bestuur van AGV een extra handvat te bieden om zijn kaderstellende en controlerende taak uit te voeren. Door middel van onderzoeken wordt bijgedragen aan de kwaliteit van besluitvorming van het Algemeen bestuur.

De rekenkamercommissie heeft een onafhankelijke positie binnen het waterschap. Dit is vastgelegd in de Verordening op de Rekenkamercommissie.

De taak van de rekenkamercommissie is het toetsen van het door AGV gevoerde beleid op de volgende drie onderdelen:

1. Doelmatigheid: is de voorbereiding en uitvoering van beleid efficiënt verlopen?
2. Doeltreffendheid: zijn de beoogde effecten van het beleid ook daadwerkelijk behaald?
3. Rechtmatigheid: voldoet de uitvoering aan de wettelijke kaders en regelgeving?

De rekenkamercommissie is samengesteld uit drie externe leden en wordt ondersteund door een ambtelijk secretaris.

De rekenkamercommissie ziet transparantie als een belangrijk kenmerk van haar werkwijze. Betrouwbaarheid en bruikbaarheid van de onderzoeksrapportages zijn essentieel voor haar rolinvulling.

2 Organisatie en Onderzoek

2.1 Organisatie

In het bestuursakkoord AGV 2015-2019 'Waterbewust', dat na de verkiezingen door de coalitiepartijen is vastgesteld, is opgenomen dat de rekenkamercommissie AGV uit alleen externe leden bestaat.

De rekenkamercommissie bestaat met dit bestuursakkoord alleen uit de genoemde externe leden.

Op 11 januari 2016 liepen de termijnen af van de leden Chris de Graaf (voorzitter) en Jan van Wijk (vice voorzitter). De termijn van Joke Jong loopt tot 17 februari 2019.

Het Algemeen bestuur heeft op 11 februari 2016 de voorgedragen Restlan Aykaç (voorzitter) en Jacobien Sierts (extern lid, vice-voorzitter) benoemd voor een periode van vier jaar.

De ambtelijk secretaris van de rekenkamercommissie is Flores Boom.

2.2 Vergaderingen en bijeenkomsten

De rekenkamercommissie is in 2017 twaalf maal bijeen geweest. De vergaderingen staan in het teken van het opzetten en begeleiden van de onderzoeken en het beoordelen van de onderzoeksresultaten.

Daarnaast is tweemaal een onderzoeksrapportage toegelicht in de vergadering in van de commissie voor advies en bijstand.

Op 8 maart 2017 was een bijeenkomst met leden en duoleden van het Algemeen bestuur ten behoeve van het onderzoek 'Samenwerking AGV en gemeenten in het BOWA'.

De rekenkamercommissie hecht eraan een goede en open relatie met het Algemeen bestuur te hebben. Wij streven naar een jaarlijks afstemmingsoverleg met de fracties uit het Algemeen bestuur. Ook in 2017 heeft een koffiemoment plaatsgevonden. Tijdens deze overleggen wisselen wij met de fracties van gedachten over de rol en positie van de rekenkamercommissie, lichten wij onze werkzaamheden toe en inventariseren wij of en zo ja welke onderwerpen er bij de verschillende fracties leven.

Inmiddels is de Waterkring van de Nederlandse Vereniging voor Rekenkamers en Rekenkamercommissies (NVRK) vier jaar bijeen.

In het jaarprogramma 2018 was de ambitie te lezen de Waterkring nieuw leven in te blazen.

De rekenkamercommissie heeft samen met de Waterkring op 6 oktober 2017 op het hoofdkantoor van AGV een symposium georganiseerd over 'De rekenkamerfunctie bij de waterschappen'. Tijdens dit goedbezocht en inhoudelijk interessante symposium zijn inleidingen gehouden door Jacques Wallage (o.a. oud-voorzitter Raad voor Openbaar bestuur), Ans Hoenderdos-Metselaars (directeur-bestuurder van de Randstedelijke Rekenkamer) en de dijkgraaf Gerhard van den Top.

De Nederlandse Vereniging van de Rekenkamers en Rekenkamercommissies (NVRK) heeft de kosten van de catering en de sprekersvergoeding voor haar rekening genomen.

3 Wijze van Onderzoek

3.1.1 Aanpak

De rekenkamercommissie bepaalt zelfstandig welke onderwerpen worden onderzocht en hoe onderzoeken worden ingericht. Het Algemeen bestuur, het Dagelijks bestuur, de directie, de accountant, de ondernemingsraad maar ook burgers kunnen de rekenkamercommissie te allen tijde verzoeken om een bepaald onderwerp nader te onderzoeken. Alle inkomende verzoeken worden in de rekenkamercommissie besproken. De rekenkamercommissie toetst deze verzoeken aan de criteria en bij een positieve beoordeling wordt het onderzoek opgenomen op de groslijst en eventueel in het onderzoeksprogramma.

De volgende criteria ten behoeve van de prioriteitstelling van de onderzoeken worden gehanteerd.

De onderwerpen van onderzoek:

- gaan over zaken die door het waterschap te beïnvloeden zijn;
- zijn maatschappelijk relevant;
- hebben een financieel belang;
- sluiten aan op de visie, doelen en beleidsprioriteiten van AGV;
- hebben een politiek bestuurlijk belang;
- leveren bruikbare leereffecten op voor bestuur en organisatie.

De rekenkamercommissie laat zich bij haar keuze van onderwerpen niet alleen leiden door verzoeken van derden, maar houdt zelf ook bij wat er aan thema's speelt binnen AGV. Hiervoor maakt de rekenkamercommissie gebruik van begrotingen, jaarrekeningen en bestuursstukken. Verder hanteert de commissie andere bronnen,

zoals internet en vakbladen, oriënteert de rekenkamercommissie zich op het werk van andere rekenkamer(commissie)s in het land en volgt zij de actualiteit.

Uiteindelijk maakt de rekenkamercommissie zelfstandig een keuze voor het te onderzoeken onderwerp. Bij de keuze van haar onderwerpen wordt een zo groot mogelijke bijdrage aan de doelstelling van de rekenkamercommissie, gerelateerd aan de inzet van schaarse onderzoekscapaciteit, beoogd. In de onderzoeken wordt door de rekenkamercommissie teruggekeken naar het verleden, met de uitdrukkelijke bedoeling te leren voor de toekomst, maar wordt ook aandacht besteed aan vooruitkijken (ex-ante onderzoek), daar waar mogelijk.

Jaarlijks wordt een onderzoeksprogramma opgesteld waarin wordt aangegeven welke onderzoeken de rekenkamercommissie in uitvoering neemt. Het onderzoeksprogramma wordt ter informatie aan het Algemeen bestuur gezonden. De onderzoeken worden uitgevoerd binnen de kaders van de door het Algemeen bestuur vastgestelde verordening op de rekenkamercommissie en het door de rekenkamercommissie opgestelde en vastgestelde onderzoeksprotocol en reglement van orde.

Op de concept-rapportages vindt een ambtelijke wederhoor, een extra feitencheck en een bestuurlijke wederhoor plaats. De onderzoeken worden na afronding aangeboden aan het Algemeen bestuur. De rapportages worden besproken in de commissie voor advies en bijstand. De rekenkamercommissie zet in 2018 wederom in op het behandelen van de rapportages in de AB-vergaderingen in plaats van in de commissievergaderingen. Daarmee krijgt het AB de mogelijkheid daadwerkelijk besluiten te nemen over de aanbevelingen in de onderzoeksrapportages

3.1.2 Opgvolging

De rekenkamercommissie wenst de effecten van eerdere onderzoeken in beeld te krijgen. Dat doet de rekenkamercommissie in zogenaamde doorwerkings-onderzoeken waarbij wordt gekeken op welke wijze de aanbevelingen uit onderzoeken opgevolgd zijn.

De wijze waarop met de rekenkamerrapporten en de daarin gedane aanbevelingen is omgegaan wordt daarom regelmatig geëvalueerd. De rekenkamercommissie volgt op dit punt de tussentijdse ontwikkelingen.

Deze evaluaties, die doorgaans na drie of vier jaar plaatsvinden, zijn er op gericht de effectiviteit van de onderzoeken zo groot mogelijk te laten zijn, de werkwijze van de rekenkamercommissie verder te verbeteren en het resultaat van de onderzoeken voor het Algemeen bestuur te optimaliseren. In ieder geval wordt nagegaan wat de stand van zaken met betrekking tot de verbetering van het onderzochte onderwerp is en wat er gebeurd is met de conclusies en aanbevelingen.

3.1.3 Communicatie

De rekenkamercommissie hecht eraan een goede en open relatie met het Algemeen bestuur te hebben. Dit is des te meer belangrijk nu de rekenkamercommissie uitsluitend externe leden kent.

Op www.agv.nl is informatie te vinden over de samenstelling van de commissie, uitgebrachte publicaties en lopende onderzoeken te vinden. Tevens biedt de website de mogelijkheid om onderzoekssuggesties en ideeën door te geven.

De rekenkamercommissie informeert het Algemeen bestuur, Dagelijks bestuur en het directieteam schriftelijk over de keuze voor onderzoeksonderwerpen en de stand van zaken rond onderzoeken.

3.1.4 Organisatie

De rekenkamercommissie heeft bij de start in de nieuwe samenstelling in 2016 een update gedaan van het reglement van orde en het onderzoeksprotocol.

De rekenkamercommissie is in navolging van het Algemeen bestuur in 2016 papierloos gaan werken. Daarbij wordt gebruik gemaakt van de applicatie notubox.

De rekenkamercommissie huurt voor haar onderzoeken bureaus in.

4 Onderzoeken 2017

4.1 Inleiding en onderzoeken

In het onderzoeksprogramma van 2017 waren o.a. de volgende onderwerpen opgenomen:

1. Onderzoek naar samenwerking AGV en gemeenten in het BOWA
2. Doorwerkingsonderzoek 'Belastingheffing'
3. Doorwerkingsonderzoek 'Keringen'
4. Doorwerkingsonderzoek 'Baggeren'
5. Nader te bepalen onderzoek

Hieronder treft u de belangrijkste onderzoeken.

4.1.1 Onderzoek naar de Samenwerking van AGV en gemeenten in het BOWA

In een bijeenkomst met het Algemeen bestuur op 20 april 2016 is de suggestie gedaan om onderzoek te doen naar de samenwerking met gemeenten in het Bestuurlijk Overleg Water AGV-gemeenten (BOWA). De rekenkamercommissie heeft voor dit onderwerp een expertmeeting georganiseerd en vervolgens is het onderzoekstraject gestart.

De onderzoeksrapportage naar de Samenwerking van AGV en gemeenten in het BOWA is op 28 september 2017 besproken in de vergadering van de commissie voor advies en bijstand.

Over de rapportage:

Het bestuurlijk overleg Water AGV-gemeenten (BOWA) is een nieuwe weg ingeslagen. De rekenkamercommissie beveelt aan deze koerswijziging vast te leggen in een nieuwe of aangepaste samenwerkingsovereenkomst.

De rekenkamercommissie beveelt aan, mede gelet op de ervaringen met de businesscases uit het BOWA, om toe te zien op een juiste balans tussen ambities en beschikbare middelen.

De rekenkamercommissie beveelt aan om in het AB een dialoog te voeren over de wijze waarop uw kaderstellende en controlerende rol kan worden ingevuld ten aanzien van de samenwerking met gemeenten in het BOWA.

De uitdagingen voor de toekomst zoals klimaatverandering vragen om een goede samenwerking en afspraken tussen de overheden.

Het Dagelijks bestuur heeft alle aanbevelingen uit de onderzoeksrapportage overgenomen.

4.1.2 Doorwerkingsonderzoek Belastingheffing

In 2016 is een doorwerkingsonderzoek gestart over het rapport 'Nieuwe kansen voor systeem belastingheffing AGV' uit 2012.

De rekenkamercommissie agendeert normaal gesproken haar rapportages altijd ter bespreking in de vergaderingen van de commissie voor advies en bijstand. Bewust is in het geval van dit doorwerkingsonderzoek bij uitzondering gekozen voor het ter kennisname agenderen van de onderzoeksrapportage in de commissievergadering van 5 april 2017. Hier is voor gekozen omdat en het rapport uit 2012 en het doorwerkingsonderzoek in 2017 geen aanbevelingen bevatten. Wel biedt zowel de oorspronkelijke rapportage uit 2012 en het doorwerkingsonderzoek voor het Algemeen bestuur een stevige inhoudelijke basis ter ondersteuning aan de besluitvorming. Op de agenda van de commissievergadering van 5 april 2017 stonden de onderwerpen Perceptiekosten en Kwijtscheldingsbeleid.

4.1.3 Onderzoek naar Beheer van onroerende zaken en kunst van AGV

Op 8 februari 2017 is de onderzoeksrapportage 'Beheer van onroerende zaken en kunst van AGV' besproken in de vergadering van de commissie voor advies en bijstand.

Een aantal elementen uit de rapportage.

De rekenkamercommissie:

- beveelt aan het beleidskader voor eigendommenbeheer te actualiseren;
- adviseert alle eigendommen daadwerkelijk op naam van AGV te zetten;
- beveelt aan kaders en doelstellingen op te stellen ten behoeve van verantwoording over bezit en aanschaf van kunst;
- adviseert de registratie van de kunstcollectie te verfijnen en te complementeren.

Het Dagelijks bestuur heeft verschillende aanbevelingen van uit de rapportage overgenomen.

Zo is er inmiddels door het Algemeen bestuur een besluit genomen (24 mei 2018) een commissie kunstbeleid in te stellen die kaders en doelstellingen ten aanzien van bezit en aanschaf van kunst op zal stellen.

In het Algemeen bestuur (commissie voor advies en bijstand) heeft geen besluitvorming plaatsgevonden over de aanbevelingen.

4.1.4 Doorwerkingsonderzoek Keringen

In 2017 heeft een doorwerkingsonderzoek plaatsgevonden naar de aanbevelingen uit de rapportage 'Waterkeringstaak AGV' uit 2012. Dit doorwerkingsonderzoek is in december 2017 verzonden ten behoeve van bespreking op 10 januari 2018.

De rekenkamercommissie concludeert dat de aanbevelingen uit de rapportage uit 2012 deels zijn opgevolgd.

In het doorwerkingsonderzoek beveelt de rekenkamercommissie het AB aan om:

- te bezien of de succesvolle aanpak met omgevingsconvenanten ook geschikt is voor watergebiedsplannen.
- van gedachten te wisselen over de gewenste vorm van planning en rapportage over de voortgang van het dijkverbeteringsprogramma.

Het Dagelijks bestuur heeft deze aanbevelingen niet overgenomen.

In het Algemeen bestuur (commissie voor advies en bijstand) heeft geen besluitvorming plaatsgevonden over deze aanbevelingen.

4.1.5 Doorwerkingsonderzoek Baggeren

De rekenkamercommissie heeft in 2017 een start gemaakt met het doorwerkingsonderzoek over de rapportage 'Baggerbeleid AGV' uit 2014.

De eindrapportage van dit onderzoek wordt verwacht in het derde kwartaal van 2018.

4.1.6 Doorwerkingsonderzoek Inkoop, inhuur en aanbesteding

De rekenkamercommissie heeft in 2017 een start gemaakt met het doorwerkingsonderzoek over de rapportage 'Inhuur, inkoop en aanbesteding' uit 2014.

De eindrapportage van dit onderzoek wordt verwacht in het derde kwartaal van 2018.

5 Financiële verantwoording 2017

5.1 Presentiegelden en reiskosten

De rekenkamercommissie vergadert maandelijks en waar nodig in het onderzoeksproces vinden extra vergaderingen en bijeenkomsten plaats.

Leden van de rekenkamercommissie kunnen in gevallen btw-plichtig zijn. De leden ontvangen daarom een btw-vergoeding, wanneer men daarvoor een factuur verzendt.

De hoogte van de presentiegelden zijn in 2008 vastgelegd in de verordening op de rekenkamercommissie.

In de vergadering van het Algemeen bestuur van 21 mei 2014 is besloten de vergoedingen voor externe leden van de rekenkamercommissie te verhogen. Deze vergoeding was sinds 2008 niet geïndexeerd. Het Algemeen bestuur heeft op 21 mei 2014 besloten dat de voorzitter € 270,00 en de leden € 240,00 per bijgewoonde vergadering ontvangen. Deze bedragen worden in de volgende jaren geïndexeerd, in lijn met de vergoeding voor leden van het Algemeen bestuur. De geïndexeerde vergoeding (excl. btw) bedraagt in 2017 voor de voorzitter en een extern lid respectievelijk €274,89 en €244,35.

Alle leden van de rekenkamercommissie ontvangen een reiskostenvergoeding.

In onderstaand schema staan de gemaakte kosten (voor het betreffende jaar, incl. BTW) van de rekenkamercommissie. In het schema staat bijvoorbeeld bij 'beheer van onroerende zaken en kunst' bij 2015 de uitgaven voor dat onderzoek in dat jaar. Voor de onderzoeken zijn de projectkosten opgenomen. Dat zijn de totaalbedragen van de lopende onderzoeken die in meerdere jaren in uitvoering kunnen zijn.

Omschrijving	Begroot voor 2017	Projectkosten	Uitgaven 2017
Onderzoekskosten	€ 60.000,00		
Samenwerking met gemeenten in het BOWA		€ 32.670,00	€ 32.670,00
Beheer onroerende zaken en kunst		€ 29.983,80	- (*)
Doorwerkingsonderzoek belastingen		€ 6.122,60	€ 6.122,60
Doorwerkingsonderzoek keringen		€ 8.518,40	€ 8.518,40
Doorwerkingsonderzoek Baggeren		€ 9.050,80	- (**)
Doorwerkingsonderzoek Inkoop, inhuur en aanbesteding		€ 7.078,50	- (***)
Presentiegelden en reiskosten	€ 13.000,00		€ 14.442,93
NVRR	€ 1000,00		
Lidmaatschap AGV			€ 701,80
Overig	€ 1000,00		
Maaltijd (8 febr. 2017)			€ 100,30
Totaal	€ 75.000,00	€ 93.424,10	€ 62.556,03

* Alleen de eerste termijn van 40% van de opdracht is in 2015 betaald. In 2017 is in overleg met RoyalHaskoningDHV afgesproken dat de resterende 60% niet wordt betaald.

** Voor deze opdracht is niet in 2017 gefactureerd.

** Voor deze opdracht is niet in 2017 gefactureerd.

6 Onderzoeksprogramma 2018

De rekenkamercommissie maakt met onderstaand programma inzichtelijk welke onderwerpen in 2018 worden onderzocht en welke activiteiten zij gaat verrichten.

In 2018 zal de rekenkamercommissie zich onder andere bezig houden met de kaderstellende en controlerende rol van het Algemeen bestuur met het onderzoek naar de kaderstellende en controlerende taak van het Algemeen bestuur.

6.1 Onderwerpen

In het jaar 2018 behandelt de rekenkamercommissie de volgende onderwerpen en zijn er de volgende aandachtspunten:

- Afronding doorwerkingsonderzoek Baggeren (derde kwartaal)
- Afronding doorwerkingsonderzoek Inkoop, inhuur en aanbesteding (derde kwartaal)
- Onderzoek naar de kaderstellende en controlerende taak van het Algemeen bestuur (derde kwartaal)
- Doorwerkingsonderzoek Wateropgave AGV
- Nader te kiezen onderzoek

De rekenkamercommissie bekijkt of gezamenlijk onderzoek met een andere rekenkamercommissie van een waterschap, provincie of gemeente mogelijk is.

De rekenkamercommissie werkt telkens aan haar zichtbaarheid en heeft de ambitie een artikel te plaatsen in een landelijk blad over het belang van de rekenkamerfunctie.

In aanloop naar de waterschapsverkiezingen in 2019 zal in samenwerking met de NVRR-Waterkring bekeken worden hoe informatie over de rekenkamerfunctie de nieuwe AB- en duoleden kan bereiken.

Zoals aangegeven hecht de rekenkamercommissie aan een goede en open relatie met het Algemeen bestuur. Wij streven ernaar om jaarlijks met de fracties af te stemmen om van gedachten te wisselen over de rol en positie van de rekenkamercommissie, onze werkzaamheden toe te lichten en te inventariseren of en zo ja welke onderwerpen er bij de verschillende fracties leven. Ook in 2018 plant de rekenkamercommissie afstemmingsoverleggen in met het Algemeen bestuur.

6.2 Begroting 2018

Uitgaven	Begroting 2018
Onderzoeksbudget	€ 60.000,00
Presentiegelden en reiskosten	€ 13.000,00
NVRR lidmaatschap en jaarcongres	€ 1.000,00
Overig	€ 1.000,00
Totaal	€75.000